

TOSAMA

Izhaja od
meseca ok-
tobra 1965
List, ki ga
člani kolek-
tiva dobijo
brezplačno,
izhaja en-
krat meseč-
no
Leto izhaja-
nja: XVI

Št. 3

GLASILO DELAVCEV TOSAME

marec
1980

Ob dnevu žena

Mama skrbi zame in se trudi, da bi bilo celi družini udobnejše. Svoji mami pomagam, ker bi bila preveč utrujena, če bi vse sama delala.

Ko se zjutraj zbudi, zbudi še nas otroke. Potem se obleče in že zjutraj pripravlja za kosilo. Pove mi, kako naj skuham, nato odide v službo. Ko pride domov, jo po navadi čaka posoda, jaz pa pišem nalogo. Ko stopi v kuhinjo ji že na obrazu vidim, kako je utrujena, zato ji rečem, naj se vsede. Nalijem ji juho, kar je je ostalo še od kosila. Rečem ji, da bom jaz pomila posodo, ona pa naj gre malo leč. Reče mi, da ne more, ker mora očistiti rože in jih presaditi. Na to ji nič ne rečem, ker vem, da mora to tudi enkrat opraviti.

Veliko morajo mame pretnpeti, da tisto, kar imajo v planu, v pravem času izvrše.

Za dan žena jih moramo razveseliti, da bomo vsaj en dan veselo preživeli skupaj.

Zato pomagajmo svojim materam in jih imejmo radi.

Jereb Judita, 6. b

○○○○○○○○○○○○

Mansikatera žena ne pozna svojega praznika, dan žena. Da, to je res dan mater in deklet ter žena.

Ta dan je za matere najlepši

~ moja mama ~

dan. Takrat jim otroci kupijo knjigo ali naberejo vsaj zvončke ter jim čestitajo za njihov praznik, ki so si ga zaslužile. Saj nam mame kuhajo, perejo, likajo ter veliko jih hodi v službo. Toda nobena mati ne čuti bolečin od utrujenosti in dela, ker vedo, za koga de-

lajo. Za nas, otroke! Za njeno skrb poskušamo biti najboljši učenci z najboljšimi uspehi.

Matere so pri nas, ko smo bolni saj skrbijo za nas in naše zdravje.

Vzgojiti nas hočejo v dobre ljudi z dobrim poklicem, kajti nekatere so same živele v vojnem obdobju, zato niso imele priložnosti za dobro zaposlitev. To pa želijo nam, otrokom, ki smo njihovo bogastvo in sreča.

Mati nas zna poučiti o pravilni poti v življenje. Le ona nas zna

potolažiti, le ona svetovati, ko jo vprašamo za nasvet.

Da, matere nam res pomagajo in otroci, ki so brez mater, so zelo nesrečni.

Videmšek Lilijana, 6. a
(nadaljevanje na str. 2)

Mama! To je beseda, ki jo otrok kot dojenček prvič spregovori in nato ga spremlja vse življenje.

Jaz si mamó predstavljám kot osebo, ki skrbi za mene in me preživlja. Dela od jutra do večera. Prosta je le ob praznikih ali nedeljah. Med tednom pa skorajda ne pozna besede počitek. Mama je pri vsaki stvari zraven, pri delu, pranju, likanju, šivanju, učenju, če je treba otroku pomagati in tudi

pri nalogah. Pri vsem tem res ne vem, če je kakšen otrok, ki si zna predstavljati življenje brez mame. Le malokateri oče lahko nadomesti mamó otroku, če jo je izgubil. Z otrokom mora čustvovati, ga vzgajati in pripravljati za življenje. Zenske so si v boju za enakopravnost izbrale 8. marec za dan žena in praznujemo ga po celem svetu.

Novak Vida, 6. raz.
OŠ Martin Koželj — Dob

Moja mami dela v delovni organizaciji TOSAMA. Je delavka. Dopoldne je doma, popoldne pa gre v službo. Dopoldne je doma z mlajšo sestrico Nataško. Z mami-

co sva čez teden le malo časa skupaj. Skupaj sva le zjutraj, kakih dvajset minut in od popoldne do

pol dveh, do takrat, ko gre mami v službo.

Moja mami ima kóstanjeve lase in je srednje postave. Zelo skrbi za nas otroke, povrhú tega pa ima še v službi in doma dosti dela. Včasih se tudi malo razjezi, a to le za malo časa. To največkrat pride takrat, ko sem jaz kaj ušpičil. Doma sem veliko bolj razposajen kot v šoli. V šoli sledi po razgrajanju kazen, doma pa samo mamín opomin, a se ne smem zanašati na to. Po drugi strani pa tudi mamicí ni treba dajati veliko teh opominov, saj ima že drugega dela dovolj. Moja mami je zelo skrbna mama. Zelo rad jo imam.

Cerar Franci, 6. a
OŠ Martin Koželj, Dob

Poslanstvo DITT-a ostaja nespremenjeno

Ob skromni udeležbi na občnem zboru Društva inženirjev in tehnikov tekstilcev so obljubljali bolj zavzeto delo. O vsem ne rabimo vedno govoriti; nekatere stvari postajajo enolične in nezanimive, toda naloge in obveznosti ostajajo. Naloga vseh članov je, da jih izpolnimo.

V sredo, 13. februarja letos je začel tovariš Alojz Pušlar občni zbor društva Jarše, na katerega je prišlo vsega 34 članov ter dva gošta. Ob tako pičli udeležbi (komaj 19,4 %) je bilo treba uporabiti ustrežno statutarno določilo, da je sklepčnost občnemu zboru sploh omogočena.

Delovno predsedstvo je vodil to-

variš Emil Maver (TRAK Mengeš) in povabil predsednika Alojza Pušlarja, tajnico Meto Pungerčarjevo in blagajničarko društva, da podajo poročila. V predsednikovem poročilu je bilo mnogo tega, kar je že bilo povedanega na plenumu maja lanskega leta. Od tedaj dalje so bila še tri predavanja z zelo skromnim številom udeležencev — poslušalcev. Hitro se menjajoči pogoji dela, spremembe na posameznih delovnih mestih in zelo široko območje, kjer stanujejo naši člani, so glavni razlog za stalno abstinenco. Vedno je bilo tako in tako bo ostalo tudi v prihodnje. Nespremenjen je tudi nenapisan spisek tistih članov, ki pridejo vedno ali večkrat, (nadaljevanje na str. 3)

(nadaljevanje s str. 2)
ki so skratka aktivni in tistih, ki jih komaj še poznamo. To navrže novo vprašanje, če je društvo sploh še potrebno ali obstoja le še zato, da obstoja. Iz razprave sem povzel odgovor na to vprašanje zato ga bom navedel na koncu tega se-stavka.

Poročilo tajnice je zajemalo predvsem statistične podatke o članih in bi ga tu ne ponavljal. Za upravičeno odsotno blagajničarko Vido Andromakovo je podal poročilo predsednik Pušlar. V blagajni je nekaj manj kot 24.100 dinarjev. Denar je od članarine in od plačil računov za opravljena predavanja. Največ denarja se tudi v ta namen porabi. Ob danes visokih cenah za avtobusne prevoze so vse strokovne ekskurzije odpadle in bo tako tudi vnaprej.

Kljub želji, da bi se na poročila oglasili razpravljalci, so bili ti tiho in je bilo računati (pravilno, op. p.) da bodo ti glasnejši na koncu. Tovariš Maver je prosil zato inženir Podpeskarja, da poda poročilo nadzornega odbora. Slednje je vsebovalo znane ugotovitve, da je bilo delo blagajničarke vzorno in da so tudi zapisniki vseh sej in sestankov sestavljeni in v hrambi vodstva društva.

Na javnih volitvah je bilo nato izvoljeno novo vodstvo društva DITTS Jarše. Člani so še enkrat odločili, da bo predsednik za naslednje obdobje tovariš **Franc Pušlar**. Vsi ostali so samo člani predsedstva, medtem ko funkcij še ni so porazdelili. Posebej pa sta bila izvoljena nadzorni odbor in disciplinska komisija ter delegata za republiški odbor ZITA in predstavnik za izdajateljski svet Tekstilca.

Poznavalec statuta društva bo hitro ugotovil, da gre za novosti. Tako se je vodstvo doslej imenovalo Upravni odbor društva, poslej je na čelu društva **izvršni odbor**. Nova je tudi disciplinska komisija, ki ima podobne naloge kot delavska kontrola. Če zaključimo še nov člen, ki govori o teritorialni obrambi in SLO potem je spisek sprememb in dopolnitev statuta zao-krožen. Vse to so navzoči sprejeli soglasno.

V razpravi se je najprej oglasil gost tovariš Tone TADEL. V imenu ZIT-a tekstilcev iz Slovenije je pozdravil občni zbor in mu zaželel plodno delo. Tudi drugi gost dr. Leon JEROVEC je pozdravil društvo v imenu ljubljanskega društva. V nadaljevanju je opozoril na stabilizacijo našega dela, ki postaja imperativ vsega, kar kot posamezniki ali kot skupnost delamo. Doktor Jerovec se je ponudil tudi za predavatelja na temo marketing in stabilizacija. Pozdrava obeh so navzoči nagradili s ploskanjem.

Kratek čas so nato člani razpravljali o načrtu dela za naprej. Ponovim lahko, da gre za že sprejeti program, ki predvideva strokov-

ni ogled delovnih kolektivov v Domžalah in v okolici. Pri organizaciji predavanj je obveljala ugotovitev, da so prispevki zanje premajhni, zato bi naj na tem občnem zboru določili nove cene. Eden od predlogov je glasil: Za poslušalce naj velja sedanja cena, za tiste pa, ki iz kateregakoli razloga manjkajo pri predavanju pa naj bo cena za 100 % višja (cena ali prispevek).

Na predlog ZIT-a Tekstilcev Slovenije so sprejeli tudi višjo članarino, ki se, tako je glasil tolmachenje, že nekaj let ni spremenila. Nova članarina znaša 120 dinarjev (prej 40 din).

Neformalni pogovori so navrgli pomislek o potrebi, da društvo še naprej obstoja. Stalna abstinenca istih članov je resno opozorilo, da bo moralo društvo pokreniti vse potrebno, da bo še naprej obstajalo. Na dlani je, da ekskurzij ne bo več (zaradi prevelikih stroškov zanje), da se predavanj udeležuje izjemno malo članov, da je zanimanje za delo izredno skromno ter, da je tudi razprava na občnem zboru potrditev teh pomislekov. Morda je treba o delu tudi več poročati. O tem in še marsičem bo treba razmisliti.

Otmar Lipovšek

Samoupravljanje - moč ljudskih množic

Ob 70-letnici rojstva tovariša Edvarda Kardelja in ob 30-letnici uveljavljanja socialističnega samoupravljanja je bila v Ljubljani organizirana razstava pod geslom »SAMOUPRAVLJANJE — MOČ LJUDSKIH MNOŽIC« katero smo obiskali tudi člani OOKZ DSSS in OOKZ TOZD Saniteta, 11. februarja 1980.

Razstava je vsebovala informacijo na osrednjih področjih dela in uveljavljanja s tem, da je prikazan presek njegovega delovanja v predvojnem, vojnem in povojnem obdobju s poudarkom na celotni zapuščini Edvarda Kardelja, ki zavezuje našo družbeno misel.

Delo takšne zgodovinske osebnosti, kot je Kardelj, je neločljivo povezano z družbenim dogajanjem, katerega soustvarjalec je bil.

Vse osnovne razsežnosti revolucionarne preobrazbe naše družbe zadnjih petdesetih let so najtesneje povezane z njegovo dejavnostjo: revolucionarna pot rešitve nacionalnega vprašanja in s tem v zvezi NOB kot enotnost narodno-osvobodilnega in socialističnega procesa, razkol s stalinskim dogmatizmom, boj za enakopravne odnose v mednarodnem delavskem gibanju ter za politično neuvrščenoost kot edino aktivno alternativo blokovski razdelitvi sveta, ter predvsem ustvarjalno, kritično razvijanje koncepcije socialističnega samoupravljanja na vseh ravneh, od družbenoekonomske in politične do področij znanosti in kulture. Kardelj je bil tisti, ki je vse te osnovne momente teoretsko osmislil, izhajajoč iz znanstvene metode in konkretno-dialektične analize problema, ki zajema vse njegove razsežnosti, od zgodovinske gize prek konkretnih aktualnih razmer

do vizije njegove prevlade v revolucionarno akcijo subjektivnih sil.

Obdobje tridesetih let, ko je Kardelj začel odločilno posegati na prizorišče političnih bojev, je bilo za komunista-revolucionarja izredno težavno: na eni strani zaostren pritisk kapitalističnih in imperialističnih sil, ki gre tja do neposredne fašizacije, na drugi strani pa izroditev same socialistične revolucije v državniobirokratski sistem, ki podreja avtohtona revolucionarna gibanja svojim pragmatičnim velikodržavnim interesom. Isto protislovje se na kvalitativno novi ravni ponovi v povojnih letih v obliki blokovskega razcepa. In veličina takratne generacije jugoslovanskih revolucionarjev-marksistov, ki ji pripada Kardelj, je ravno v tem, da se v teh težkih trenutkih ni predala niti stalinistični dogmi, niti malodušju in obupu, marveč je usmerila svojo dejavnost v revolucijo, ki bo hrati protikapitalistična in protibirokratska, t.j. ki bo že izbojevani proces zmage nad kapitalizmom zmožna nadaljevati, ki jih prinašajo protislovja same izgradnje socializma, predvsem državno-lastninska oblika upravljanja in vodenja gospodarstva in družbe.

Osnovna poteza celotne Kardeljeve ustvarjalnosti in njegove osebnosti je globoka enotnost teoretičnega in praktičnega, enotnost, ki nanjo naletimo le pri marksistih največjega kova: Kardelj združuje brezkompromisno strogost in načelnost, ko gre za osnovna vprašanja samoupravnega socialističnega razvoja naše družbe in njegove zaščite, z realizmom in širino ob vprašanjih konkretnih oblik in institucionalnih rešitev na posameznih etapah tega razvoja; vizionarstvo in jasno zavest o cilju s poslušom za utrip vsakdanjega življenja; zavest o revolucionarnem

(nadaljevanje na str. 4)

(nadaljevanje s str. 3)

poslanstvu z osebno skromnostjo.

»Tovariš Kardelj je bil pol stotletja vojak našega revolucionarnega gibanja, neomajen borec, ki ni poznal umika in oddiha... Z izjemnim darom revolucionarja je sodeloval v graditvi strategije našega gibanja, zlasti v ustvarjanju naše fronte vseh demokratičnih in rodoljubnih sil... Izredno velika sta bila vloga in prispevek tovariša Kardelja v ustvarjanju družbeno-ekonomskega in političnega sistema... Edvard Kardelj mi je bil

najbližji sodelavec tudi v dejavnostih na zunanje-političnem področju, v krepitvi neodvisnega položaja naše države v svetu, v graditvi in uresničevanju politike neuvrščenosti... Zato je tudi užival toliko ljubezni in neomejeno spoštovanje... pri vseh narodih in narodnosti naše socialistične skupnosti...«

(Tito)

(Po knjižici samoupravljanje — moč ljudskih množic — razstava o življenju in delu Edvarda Kardelja, pripravil Franci Arnuš)

Poslovanje v TOZD Filtri v letu 1979

Z gospodarskim načrtom postavljen plan proizvodnje za leto 1979, je dosežen z indeksom 101,3%.

Tako dosežena proizvodnja je omogočila za 11,6 % višji celotni prihodek, primerjan z letom 1978.

Proizvodnja v TOZD je v vsem letu 1979 nihala, operativni plani za to obdobje, primerjeni z gospodarskim načrtom so nižji za 7 %. To pomeni, da je prodaja, doma in v izvozu mesečno zelo previdno, nesigurno, kratkoročno predvidevala prodajo.

Zaradi nesigurnega izvoza, oziroma neurejenega plačila smo v proizvodnji do tretjega kvartala zmanjševali proizvodnjo.

Na zmanjšanje prihodka je vplivala nedosežena prodaja Virbel ušesna vata in polnilni vložki. Oba artikla sta finančno zelo zanimiva, imata visoko stopnjo pokritja, za oba izdelka smo edini ponudniki na trgu, vendar je bila prodaja polnilnih vložkov za svinčnike preoptimistično planirana, dosežena je bila nekaj nad 50 %.

Samo 0,84 % od prihodka tvorijo sredstva, ustvarjena v okviru OZD, oziroma ustvarjena v sodelovanju s TOZD-om Saniteta. Vsa opravljena dela, oziroma vse sodelovanje se obračunava po ceniku, na podlagi opravljenih del, prihodkovnih odnosov med TOZD-oma ni vzpostavljenih.

Za normalno oskrbo proizvodnje s potrebami nabave uvoznih surovin je nujno potreben izvoz in to v takem razmerju, da naj bi za lastno oskrbo z deviznimi sredstvi 2/3 celotne proizvodnje izvozili, samo 1/3 proizvodnje pa namenili domačim kupcem. Če pa bi hoteli zadržati obratno razmerje med izvozom in uvozom, je nujno devizno dohodkovno povezovanje s posameznimi kupci. Prvi uspešni poizkusi povezovanja so bili opravljeni z Makedonija tabakom. Ta

uspešen način povezovanja je nujno prenesti na večino kupcev, ki imajo devizna sredstva, s tem si lahko dolgoročno zagotovimo proizvodnjo. V nasprotnem primeru pa se mora prodajna politika komercialnega sektorja spremeniti; vso prednost je nujno dati izvozu.

Z zadovoljstvom lahko ugotovimo, da so porabljena sredstva zaostala za 4 %, za doseženim prihodkom.

Ta manjša poraba ni nastala zaradi vpliva cen, ampak je plod prizadevanja vseh zaposlenih za čim gospodarnejšo izrabo vseh surovin, pomožnih materialov in rezervnih delov. Nonmativi dejanske porabe, merjeni količinsko in primerjani z letom 1978, kažejo na boljše izrabo surovin na znižanje normativov porabe in na isto, (ne višjo) količino odpadkov.

Poudariti pa moram, da samo skupna skrb vseh služb lahko zagotovi trajne, boljše rezultate.

Pri proizvodnji v kateri je delež materialnih sredstev tako visok je potrebno, da so vsi, ki delujejo v poslovnem procesu odgovorni in zavestni do stroškov, ki jih povzročajo z nevestnim delom.

Pogoste poškodbe materialov, netočno vodenje zalog, slabo skladiščenje, neažurno vodenje reklamacij materialov, kaže da se odgovorni v komercialnem sektorju še ne zavedajo svoje odgovornosti do dela.

Vsi ostali stroški (reklama, reprezentanca) niso doseženi, so nižji kot v letu 1978, zaradi zaostale vknjižbe, vendar smatram, da so v mejah plana.

Pri porabljenih sredstvih ugotavljamo, da je del dohodka za financiranje DSSS narasel v primerjavi z letom 1978 za 30,6%. Če primerjamo absoluten znesek za izplačilo osebnega dohodka v TOZD z zneskom za kritje financiranja

DSSS, vidimo, da je ta za 24,5% višji od vseh izdelavnih stroškov, da so ta sredstva naraščala hitreje kot v TOZD-u.

Že iz teh podatkov izhaja, da so DSSS drage, da pa kvaliteta dela (vsebinska) ni taka, da bi reševala glavne probleme TOZD-a.

S predpisi določena opravila v DSSS se opravljajo, vsa ostala dela (tehnično razvojno, komercialno, marketinško) pa se ne opravljajo, niso tako zastavljena, da bi reševala bistvene razvojne probleme.

Iz podatkov, pripravljenih v ekonomsko planskem sektorju vidimo, da je uvoz pokrit z izvozom samo 40,2%, in dalje da je delež izvoza v bruto realizaciji 22,4%.

Pri proizvodnji, ki je življenjsko uvozno odvisna od ustvarjenih deviz z uvozom se ti podatki, ki v tem obdobju zahtevajo že sanacijsko stanja.

V vseh poslovnih poročilih leta 1979, v programskih nalogah komercialnega sektorja za to obdobje, se je pojavljalo kot prednostna naloga IZVOZ, ki pa ni bila dosežena.

Taki rezultati, doseženi na tem področju ne omogočajo v TOZD-u normalnega proizvodnega procesa, ne dajo niti kratkoročne perspektive, skratka negirajo obstoj TOZD.

Sodelovanje z Institutom Jožef Štefan, se odvija na enem področju, več-letno dogovarjanje za pravo tehnologije fiksnih ovojjev je končano, vprašanje odločitve za ta projekt pa še vedno visi v zraku. Marketinško in tehnološko še ni obdelano do uporabnosti v proizvodnji.

Manjše investicije, ki so bile v tem letu izvršene: (ureditev transporta, povezovanje, ureditev delovnih pogojev), so sanirale slabe pogoje dela, predvsem prepah. Še naprej pa ugotavljamo neprimernost zgradbe in neustrezne klime, posebno v letnem času. Ta problem je rešljiv samo z novo gradnjo.

Ocena poslovanja:

Proizvodni in finančni rezultati so zadovoljivi, uspešnost proizvodnih prizadevanj potrjujejo kazalci poslovanja, primerjani z letom 1978 in planom za leto 1979. Napori v osnovni proizvodnji in tekoče spremljanje te proizvodnje je dobro, lahko trdimo, da so kupci, s katerimi poslujemo, z našimi proizvodi zadovoljni.

To pa je tudi vse, kar smo doslegli, novo, zahtevnejše povezovanje med TOZD-oma ni uspelo, tudi organiziranost strokovnih služb in samoupravna organiziranost v cilju doseganja boljših rezultatov poslovanja, niso izvedeni. Velika uvozna odvisnost in izvozna problematika ostaneta še vedno glavni neobdelani področji.

Franc Cerar ing.

PREDSTAVLJAMO VAM NOVA VODSTVA DPO TOSAMA 1980-82

Osnovne organizaci-
je sindikata

TOZD Filtri — Betka Jančar

oooooooooooo

TOZD Saniteta II — mikalnica, be-
lilnica, vlaknovinski odd. — Ivica
Pavli

Kot vidite, so v novem mandat-
nem obdobju prevzele dolžnosti
predsednikov OOS le naše delavke
— vsem iskreno čestitamo in želi-
mo uspešno delo.

DSSS — Metka Jeretina, oec.

oooooooooooo

Zveza socialistične
mladine Slovenije
- Tosama -

TOZD Saniteta I — Albina Kosmač

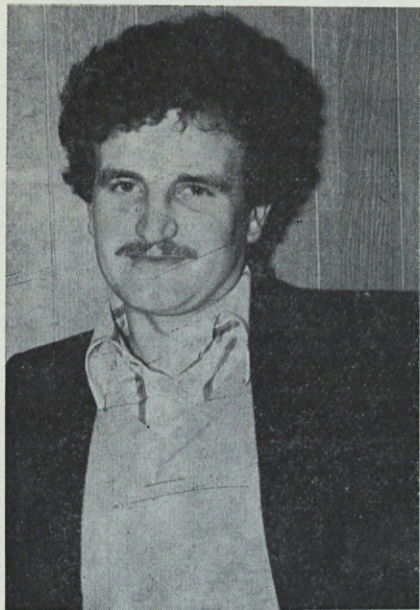

TOZD Saniteta — tkalnica, priprav-
ljalnica — Ivanka Ogorevc

Predsednica — Olga Jeretina, oec.
(nadaljevanje na str. 6)

(nadaljevanje s str. 5)

Sekretar OO ZSMS — Marjan Poznič

Stabilizacija - naša trajna usmeritev

Stabilizacijska prizadevanja v TOSAMI niso samo letošnja akcija, saj smo programe varčevanja in dobrega gospodarjenja imeli že v preteklih letih. Stabilizacijski program za leto 1980 je le nadaljevanje že sprejetih stališč v gospodarskem načrtu za to leto in konkretizacija ciljev, ki jih moramo doseči na osnovi doseženih rezultatov poslovanja v preteklem letu

Stabilizacijski program je že dan v javno razpravo, delavci TOSAME ga moramo temeljito pregledati, dati svoje pripombe in predloge ter s tem vsak po svoji moči prispevati h konkretizaciji skupnih ciljev in nalog.

Neugodna gospodarska gibanja pri nas doma in v svetu ne bodo šla mimo naše delovne organizacije, občutimo jih že sedaj, zato moramo biti delavci Tosame pripravljeni, da bomo z odločno akcijo uresničevali skupne dogovorjene naloge.

V trenutku, v katerem se nahajamo, so važna za razpravo, analizo in za oceno nastalega stanja, tri zelo važna vprašanja:

1. Poslovne rezultate, ki smo jih

dosegli v letu 1979 smo že obravnavali in na zborih delovnih ljudi sprejeli odgovarjajoče sklepe, predvsem o delitvi dohodka in čistega dohodka. V preteklem letu smo dosegli izredno dobre poslovne rezultate. Leto 1979 lahko primerjamo z zelo dobrim poslovnim letom 1975 kot najuspešnejšim v celotni zgodovini Tosame. Kaj nam dobri poslovni rezultati preteklega leta koristijo v letu 1980? Predvsem dobra likvidnost, redna odplačila vseh anuitet in vseh ostalih družbenih obveznosti, pa tudi za razširjeno reprodukcijo. Torej, pripravljani za dober start v leto 1980 brez dejanskih in psiholoških obremenitev preteklosti. To je eden od zelo važnih in vplivnih argumentov.

2. Ukrepi zveznih, republiških in občinskih družbenopolitičnih in samoupravnih organov za stabilizacijo našega gospodarstva v letu 1980, so po svoji vsebini zelo konkretni in tudi obsežni po številu. Naj omenim le nekatere:

— Zakon o začasni določitvi projekcije plačilne bilance Jugoslavije za leto 1980

Neusklajena zunanje trgovinska bilanca Jugoslavije in Slovenije, je že dalj časa predmet temeljitih razprav na vseh tozadevnih forumih. Celotni deficit Jugoslavije v letu 1980 je možen le 2 milijardi \$, samo SR Slovenija pa ga je imela v letu 1979 cca 2,5 milijardi \$.

Tudi vsi delavci v Tosami se srečujemo z enakimi problemi. V letu 1979 smo pokrivali naš uvoz le 65%. V letu 1980 pa se moramo v celoti pokrivati sami ali s samoupravnim povezovanjem z našimi poslovnimi partnerji.

Po planu gospodarskega načrta za leto 1980 je projekcija devizne bilance TOSAME sledeča:

Uvoz 162.324.042,— din
Prilivi od izvoza 79.577.424,— din
Deviz. primanjkljaj 82.746.618,— din

Iz navedenega sledi, da moramo v stabilizacijskem programu občutno spremeniti našo projekcijo devizne bilance in to:

— zmanjšati uvoz surovin, reprovizualnih in rezervnih delov ter iste zamenjati z domačimi substituti, z racionalno porabo in zmanjševanjem odpadkov ter predelavo domačih odpadkov

— povečati izvoz, kot glavni cilj. Prizadevati si moramo, da bomo maksimum svojih sposobnosti usmerili v količinsko in kvaliteto proizvodnjo, posebno tistih izdelkov, ki jih lahko izvažamo.

Komercialni sektor pa mora imeti dobro analizo zunanjega trga, kjer bo lahko najbolj ugodno prodajal naše izvozne izdelke.

— z našimi poslovnimi partnerji se moramo samoupravno dogovoriti o združevanju deviznih

sredstev, katere možnosti ima le delno TOZD FILTRI s tobačno industrijo.

Resolucija o politiki izvajanja družbenega plana SFRJ, SR Slovenije in občine Domžale, za obdobje 1976-80, za leto 1980, nakučuje smernice našega razvoja. Posebno naša DO se mora vključiti v smerice resolucije občine Domžale. Doseči moramo vsaj:

1. Družbeni proizvod — realni	9,5 %
2. Industrijska proizvodnja	10 %
3. Zaposlenost	2 %
4. Produktivnost	5,4 %
5. Izvoz	6 %
6. Uvoz	2 %
7. Realni OD	2 %

— Dogovor o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1980. Ta dogovor je izvedbeni akt za uresničevanje resolucije. Dogovor usmerja oblikovanje mase sredstev za osebne dohodke ter opredeljuje nekatere osnovne, merila in kriterije za razporejanje dohodka in čistega dohodka. Dogovor vsebuje tudi nekatere merila in usmeritve za uporabo sredstev skupne porabe za posamezne namene. S tem dogovorom lahko raste masa osebnih dohodkov 25% počasneje od rasti dohodka. Za delavce v Tosami to pomeni, da moramo v letu 1980 ustvariti za 21,4% večji dohodek, če želimo povečati osebne dohodke nominalno za 17%, to je za toliko kot smo planirali v gospodarskem načrtu za leto 1980. Ali, dohodek moramo povečati za približno 50.000.000,— din, da bi lahko povečali maso osebnih dohodkov za 18.000.000,— din.

— Zakon o začasni prepovedi razpolaganja z delom družbenih sredstev za izplačevanje dnevnic za službena potovanja itd.

S tem ukrepom se morajo sredstva za reprezentanco zmanjšati za leto 1980 za 20% od izkoriščenih v letu 1979.

Sredstva za službena potovanja se nominalno lahko povečajo za 10% od izkoriščenih v letu 1979. Sredstva za reklamo in propagando pa naj bodo na višini izkoriščenih v letu 1979, razen za reklamo in propagando v občilih javnega obveščanja.

3. Kako začrtati smer naše poslovne politike v premagovanju gospodarskih težav, da bi ustvarili čim večji dohodek in tako obdržali naš osebni in družbeni standard?

Predvsem si moramo prizadevati, da bomo samoupravno sprejete sklepe in resolucije dosledno izvrševali. V gospodarskem načrtu za leto 1980 so nakazane vse naše naloge, prvi del gospodarskega načrta je bil že sprejet v mesecu decembru 1979, drugi del je sedaj v

(nadaljevanje na str. 7)

javni razpravi. Če bomo dosledno izvršili vse naloge, ki so začrtane v gospodarskem načrtu za leto 1980 bomo v precejšnji meri uresničevali začrtane cilje — ne pa še v celoti.

S stabilizacijskim programom pa bomo dosegli še več, še boljše rezultate in s tem tudi večje osebne dohodke in večji družbeni standard.

Oba dokumenta moramo delavci TOSAME temeljito, z vso odgovornostjo razpravljati v sindikalnih skupinah in na zborih delavcev. Kritično moramo oceniti vse negativne pojave in odklanjati vse tisto, ki nas ovira, da bi dosegli še boljše poslovne rezultate.

Posledice nedoseganja predvidene dohodka so znane: nižji osebni dohodki. V interesu vsakega posameznika je, da vsak na svojem področju stori vse za čim večji dohodek. To pa pomeni, prispevati k večjemu celotnemu prihodku, na vseh področjih čim bolj znižati stroške. Pri realizaciji naših nalog nas bodo ovirali tudi številni zunanji faktorji, predvsem zunanje-trgovinske težave, zato se moramo potruditi, da bomo odpravili vsaj tisto, na kar lahko vplivamo. To pa bo hkrati tudi naš največji možni prispevek k stabilizacijskim prizadevanjem našega gospodarstva.

Glavni direktor
Slavko BAJEC, oec.

osnova za boljše vzdrževanje in obnavljanje stanovanjskega sklada.

Za gradnjo in nakup stanovanj in stanovanjskih hiš je bilo razpisanih 31.402.000 din, prispelo pa je 171 vlog, od katerih je bilo 164 ugodno rešenih.

Vseljenih je bilo 50 novih solidarnostnih stanovanj, izpraznjena in ponovno dodeljena so bila 4 solidarnostna stanovanja, 8 imetnikom stanovanjske pravice na solidarnostnih stanovanjih pa je bila izdana odločba za zamenjavo zaradi povečanja števila družinskih članov.

5. Otroško varstvo v letu 1979 in 1980

V 11 dislociranih enotah vzgojno varstvenega zavoda je bilo ob koncu leta 1979 1.073 otrok. V vseh enotah je uveden 80-urni program za otroke stare 5 let, ki ne hodijo v vrtec. Zanje so bile organizirane tudi druge dejavnosti (npr. ure pravljič). Do leta 1978 je Skupnost razpolagala izključno s sredstvi prispevne stopnje, kar pa spričo večanja števila otrok še zdaleč ne zadošča več. Kot posebni dopolnilni vir se v letu 1978/1980 zbirajo sredstva za investicije po posebnem družbenem dogovoru. Ta sredstva pa so komaj tolikšna, da bodo za polnila izpad, ki nastaja ob znižanju prispevne stopnje.

Svoj izvirni prihodek bo skupnost namreč zmanjšala za 2.738.000 din (predvidenih je bilo 35.340.000 din). Kljub finančnim težavam bodo lahko zagotovljena sredstva za izvajanje programa varstva 1.073 otrok, pridobljenih pa bo 32 novih mest z dograditvijo investicije v Moravčah.

Ostale dejavnosti (varovanje na domu, mala šola, oddelek za razvojno motene) bodo zajemale še nadaljnjih 2000 otrok in sicer iz krajevnih skupnosti Dob, Domžale, Vir Prevoje, Radomlje, Lukovica, Ihan, Moravče, Tazin, Peče, Vrhpolje, Velika vas in Zlato polje.

DELEGACIJA SIS ZA KULTURO IN TELESNO KULTURO

1. Programi skupnosti

Tudi kulturna in telesnokulturna skupnost sta svoj plan prilagodili stabilizacijskim ukrepom.

Zmanjšani obseg sredstev kulturne skupnosti zahteva novo določitev prioriteten nalog. Prednostno se bo obravnavalo knjižničarstvo, varstvo kulturne dediščine in amaterska kulturna dejavnost. Omejila se bodo sredstva za vzdrževanje in opremo kulturnih domov, nadaljuje pa se obnova gradu Krumperk kot spomeniško-varstveni objekt I. kategorije.

(nadaljevanje na str. 8)

S sej skupščin

Delegacija SIS ZA SOCIALNO SKRBTVO

1. Zakonska svetovalnica

Vsebina dela svetovalnice je predzakonsko in zakonsko svetovanje. Predzakonsko svetovanje je namenjeno kandidatom za sklenitev zakonske zveze in mladoletnim osebam za dovolitev zakonske zveze. Bodoči zakonci morajo ob prijavi poroke predložiti potrdilo o obisku zakonske posvetovalnice, kar velja od 1. 1. 1980 dalje. Predzakonsko svetovanje se deli na takoiimenovani prvi stik in širše svetovanje. Ob prvem stiku so kandidati seznanjeni z zakonskimi in drugimi določbami rodbinskega prava, z namenom svetovanja in z vlogo, ki jo ima tako svetovanje.

Širše svetovanje vsebuje predavanje in razgovore s svetovalci — psihologom, zdravnikom in socialnim delavcem.

Prvi stik se izvaja dvakrat tedensko po objavljenem urniku, širše svetovanje pa traja vsega skupaj 6 ur.

Zakonsko svetovanje obsega pravni poskus v postopku razveze, svetovanje zakoncem glede urejanja medsebojnih odnosov in so delovaneje s sodišči ob razvezah zakonske zveze.

2. Pravilnik o spravnem poskusu v zvezi s postopkom za razvezo zakonske zveze

Svet za opravljanje pravnega poskusa deluje pri strokovni službi socialnega skrbstva Domžale. Ko prejme od sodišča predlog za sporazumno razvezo ali tožbo za razvezo zakonske zveze, predsednik sveta določi, kdo izmed članov bo

opravil pravni poskus. Na pravni poskus morata zakonca priti osebno. Če zakonca, ki sta predlagala sporazumno razvezo oz. tožnik ne pridejo, na pravni poskus se šteje, kot da je predlog oz. tožba umaknjena.

Če sprave ni mogoče doseči na prvem sestanku, vendar vse kaže, da jo bo lahko doseči, se po sporazumu z zakoncema določi nov sestanek in se jima svetuje, naj medtem obiščeta zakonsko svetovalnico. Če se zakonca s tem strinjata, se nadaljevanje pravnega poskusa odloži za nedoločen čas, največ pa za 2 meseca. O tem svet obvesti sodišče. Po opravljenem pravnem poskusu se pristojnemu sodišču pošlje poročilo o uspehu poskusa.

3. Samoupravni sporazum o normativnih storitev

Skupnost socialnega skrbstva je predlagala sprejem Samoupravnega sporazuma o normativnih storitev na področju socialnega skrbstva. Sporazum ovrednoti opravljene družbeno potrebne storitve delavcev v socialnem skrbstvu z namenom uresničevanja enakega družbeno-ekonomskega položaja z drugimi delavci v združenem delu po načelih svobodne menjave, obenem pa si tudi zagotavljajo enako socialno varnost.

4. Program dela samoupravne stanovanjske skupnosti v letu 1979

Skladno s sprejetimi usmeritvami Skupščine SRŠ je Samoupravna stanovanjska skupnost sprejela vrsto aktov s svojega področja, med njimi pa je najpomembnejši Samoupravni sporazum o postopnem prehodu na ekonomske stanarine. S sprejetjem ekonomske stanarine je podana materialna

(nadaljevanje s str. 7)

Telesnokulturna skupnost bo od planiranih 9.590.000 din prejela le 88 %. Kljub temu pa bodo skušali realizirati zastavljene programe.

DELEGACIJA SIS ZA IZOBRAŽEVANJE

Lani se je s krajevnim samopriskupkom zbralo 29.049.842 din, od tega je šlo za graditev šol 2.710.000 din. Za spremljajoče objekte se je zbralo 10.423.392 din. Pričela so se gradbena dela pri OŠ Vencelj Perko. Rok za dograditev šole je 31. 8. 1980.

DELEGACIJA SIS ZA ZDRAVSTVO

1. Poročilo k zaključnemu računu

Odstotek s sporazumi opredeljene menjave je nižji kot v prejšnjih letih. V osnovnem zdravstvenem varstvu znaša 33 % od celokupnih zneskov za osnovno zdravstveno varstvo v občinskih zdravstvenih skupnostih v mestu Ljubljana, v drugih občinskih zdravstvenih skupnostih ljubljanske regije pa med 65 in 92 % — od tega v Domžalah 80 %.

Po finančnih podatkih za leto 1979 so zdravstvene TO presegle zneske, dogovorjene po sporazumih, Zdravstvena skupnost Domžale je preseгла znesek za 8.498.600 din. Občinska zdravstvena skupnost je sprejela kot družbeno verificiran valoriziran program prihodkov in prispevkov iz združenega dela in samostojne dejavnosti v letu 1979 v znesku 127.856.000 din. Skupnih prihodkov je bilo 163.351.000 din. Iz virov po aneksu je skupno realizirala 131.901.000 din, všteto s presežki iz leta 1978. Skupni odhodki občinske zdravstvene skupnosti znašajo 165.555, din, primanjkljaj znaša skupno 2.204.000 din.

2. Sprememba sklepa o prispevkih za zdravstveno varstvo

V spremembi je že delno upoštevan novi zakon o zdravstvenem varstvu, ki predvideva drugačen sistem zbiranja sredstev za zdravstveno varstvo. Izločeni naj bi bili prispevki, ki se plačujejo po pavšalnem znesku za posamezne kategorije uporabnikov oz. katerim ni osnova za plačevanje OD, dalje prispevki za socialne podpirance in priznavalnine, ki jih plačuje SIS za socialno skrbstvo in drugi zavezanici, za kmečke preužitkarje in uživalce stalnih družbenih kmečkih preživnin. Izločeni so tudi prispevki za nezaposlene, ki jih plačuje skupnost za zaposlovanje ter drugi pavšalni prispevki občanov na šolanju, strokovni izpopolnitvi itd.

Večina pavšalnih prispevkov je do sedaj plačevalo združeno delo preko skupnosti. Prispevna stopnja Občinske zdravstvene skupnosti Domžale znaša iz OD 6.54 in iz dohodka 1.18 %.

3. Stabilizacijski program

Udeleženci sporazumov bodo morali upoštevati materialno zmogljivost skupnosti in se opredeliti

za prioritete naloge. Sredstva za OD in splošno porabo se bodo povečevala le za 15. oz. 16 %. Obravnavani in ocenjeni bodo akcijski programi vsake zdravstvene DO oz. TO. Udeleženci sporazumov bodo v letu 1980 obdržali obstoječe normative in standarde. Ne priznava se tudi dodatno zaposlovanje, razen v izjemnih primerih.

Marjana Lubinič, dipl. iur.

Sporni prehod pred Tosamo

Pred kratkim je dnevnik »Delo« objavil fotografijo, ki prikazuje cestni prehod na cesti prvega reda Ljubljana-Celje pred Tosamo. V spremnem komentarju je novinar zapisal, da bi bilo moč ovekovečeno neurejenost pri prehajanju cestišča urediti varno, če bi imela zato delovna organizacija TOSAMA večji posluš.

V omenjenem slikovnem oziroma tekstovnem zapisu sta bili podani torej predvsem dve temeljni ugotovitvi in sicer:

- o neurejenosti prehoda
- kdo je krivec za tako stanje.

Za prvo ugotovitev je treba reči, da ni nova in, da je predvsem delavcem Tosame, kot tudi drugim vsakodnevnim uporabnikom ceste na območju Vira ter Doba, dobro poznana.

Do težav pride predvsem pri vključevanju uporabnikov, ki prihajajo s stranske ceste — iz dolske smeri — na prednostno zvezno cesto, ob menjavi izmen, ko se tudi sicer zgosti cestni promet.

Druga ugotovitev je nova za delavce Tosame, ki so se tudi po strokovni plati srečevali z navedenimi problemi, po drugi strani pa je taka trditev sporna, saj si je delovna organizacija prizadevala za ureditev prehoda. O ureditvi prehoda so namreč že pred leti razprajali delavci v samoupravnih organih in na podlagi sprejetih sklepov je Tosama 24. februarja 1973 naslovila na skupščino občine Domžale vlogo za naslednjo vsebino:

»Zaradi gneče in nereda, do katerega prihaja na cesti 1. reda pred Tosamo ob prihodu in odhodu zaposlenih, se čedalje bolj kaže potreba, da se zaradi varnosti poleg obstoječih znakov — označen pre-

hod na cesti in občestna prometna znaka — postavi še ustrezen utripajoč svetlobni znak (rumena luč), ki bi vidneje označevala omenjeni prehod za pešce. Ker menimo, da bo svetlobni znak povečal varnost prečkanja ceste, prosimo pristojni organ, da dovoli njegovo postavitve. Poleg tega prosimo še za postavitev znaka o prepovedi ustavljanja in parkiranja ob cesti in sicer v coni 25 m od označenega prehoda.«

Oddelek za notranje zadeve občine Domžale je odstopil Tosamino vlogo 2. marca istega leta Republiški sekretariatu za notranje zadeve SRS. V spremnem dopisu je zapisano, da tovarna želi, da se prehod delavcev čez cesto zagotovi s svetlobnimi prometnimi znaki in da bo plačala vse stroške postavitve in ureditve prehoda. O prehodu sta razpravljala še Republiška skupnost za ceste ter Republiški sekretariat za gospodarstvo.

Kljub vsemu tedaj dovoljenja za ureditev ni bilo in je ostalo tako do rekonstrukcije cestišča skozi naselje Vir. Rekonstrukcija in dograditev pločnikov ter kolesarskih stez je zadevo okrog prehoda pred Tosamo spremenila, ni pa bila problematičnost prehoda v celoti odpravljena. To velja predvsem za kolesarje pa tudi za ustavljanje vozil ob cesti prvega reda, ki zmanjšuje preglednost v križišču.

Ne glede na to, pa je vseeno moč ugotoviti iz napisanega, da si je Tosama v svojih močeh prizadevala, že pred rekonstrukcijo cestišča, urediti prehod za svoje delavce, in da trditev v omenjenem zapisku, ki ga je objavilo Delo ni točna.

F. V.

Inventura

Luči ugašajo, zvezde se prižigajo.
Občudujem jo.

Z ustnicami šepetam njeno ime:
»Jelka!«

V spomin na našo jelko,
pišem kar s črko vel'ko.

Lepo je bila razsvetljena,
in kaj zapišem naj potem,
vsa na novo pomlajena
»Tosama« čisto nov emblem.

Na jelki žarnice ugasili
pospravili za drugi čas,
so električarji vse naredili,
smo kaj darovali jim za gas.

TOSAMA list le za objavo
uradnih člankov vsakih vsrt.
Objavi naj še za zabavo,
ko dedek Mrzaz odšel je v Trst.

Dedek Mrzaz mi je zaupal,
izrekel svojo je željo,
ne bo se na kredit »zapufal«
pobrisal jo je, čez mejo.

Že dinar v lire, forinte menjava
na banki se drenja — huduje
in šilinge, marke, valuta je prava
v štacuno na hitro, kupuje.

Avtomobilček za vnuke,
mami pa modrc,
za sebe kavbojke,
pa viskija lonec.

Viski v žepu,
ga dedek obrajta,
čeprav je tržaški
nič ne porajta.

On precej nas je namučil
če denar je bil odveč.
Končno svojo pot zaključil,
je spet za eno leto preč.

Minulo novoletno praznovanje
pet dni počitka je dovolj,
nastopilo je normalno stanje,
poglejmo si mal' naokol'.

»Dopisujte v naše glasilo«
na sodelovanje vabi nas,
vsem pisunom v vabilo
TOSAMA daje svoj oglas.

Pločnike so renoviral
za pešca, saj je naš občan,
kolesar jih je testiral,
se fino pelješ v novi dan.

Vsak za sebe prednost hoče,
levo, desno, sem ter tja,
umakniti se nobeden noče,
vozi — hodi, kjer se da.

Tu in tam veliko gneče.
Sem ter tja po dva, trije,
bicikel pa, če je kaj sreče
vštric peljat, ne da se, ne.

Za jesenjo pride zima,
se spomnite kaj sem dejal,
pišem v stilu, da se rima,
kdo s pločnikov bo sneg oral?.

Zime bele pričakuješ
snega, mrzlih zimskih dni
želje skoraj obžaluješ,
nikjer na cesti reda ni.

Po cestišču pešec hodi
ni mu mar promet ne red
pločnik, sneg, ni kar si bodi
mu plug naredil je zamet.

Zima velika
mraz je hud
mene zebe
vas pa tud.

Jutri bom škornje obul
pa slamo not
in bom tako pridgoval
da bo vse od kraja hudič jemal.

Snežec beli vse pobeli.
Kakor prišel, tako naj gre,
da kratek čas bi ga imeli,
to komunalcev so želje.

Dovolj je ceste opravljanja.
V kolesarnico pelješ kolo,
v celo gaziš, nič popravljanja,
kidat sneg ni kar tako.

Za pričetek glas sirene
pa za konec dela je,
menjajo se vse izmene
in vendar mnogi zamude.

Reda ljubček se navadi
ne lažem se, je čisto res.
Kuverte polne imamo radi
in dosti tisočakov vmes.

Ob glavni cesti nova ograja
vsa v betonu se blešči,
naj le ve vsa naša raja
kje je meja — kje smo mi.

Hišo Dimčevo podrli
rezervat nam že stoji,
obrate nove bi odprli
prostorske stiske nič več ni.

Upravne zgradbe v oblakih.
Naj se nova jim zgradi,
zavoljo stiske, takih — takih,
se desetletje govori.

Režim že nov je v buffetu.
Kaj nam bo prinesel čas?
Zmrdujemo se ob kotletu,
bo bolje zdaj, zanima nas?

Na zimo svinje se redijo.
Morda je s piščanci prav tako,
če na krožnik jih dobimo,
oberemo res prav težko.

Piščancem debele se ritke,
že lep čas ocvrtili ni,
bolje debele kot pa vitke
seveda vsakdo si želi.

Okisano repco, klobasico nežno,
majčkeno, tenko, dišečo
zagrabiš, ogleduješ jo bežno,
slast nje okusiš in srečo.

Inventurna komisija
neizprosna kar se da.
Vrta, išče, šteje, tipa,
uredi naj kakor zna.

»Uradne ure« je obvestilo,
če želiš en dokument,
je kadrovska zdaj navodilo:
ni več prikladen »vsak moment«.

Zbori, sestanki in seje
urca kar teče naprej,
debata na višku, žagamo veje,
napisat imam še precej.

Sprejemamo ostavke
nov kader postavljamo vmes,
kategorije nove, postavke,
zadeve so resne, zares.

Obračune položili
pa sprejeli nov načrt,
kaj mi bomo naredili
in vsadili smo na vrt.

Sporazume zdaj sprejeli,
naj lažje diha aparat,
razvoj podjetja v roke vzeli,
saj glasoval je vsakdo rad.

Selekcija je neizprosna,
zamenjali so ljudi,
da komisija bo ponosna,
skladišče naj se uredi.

Pozimi mrzlo je skladišče
so hladni pač prostori vsi,
svinčnik škriplje, tipa, išče
ob popisu prav vse dni.

»Hidrantske« tovarne je središče,
žvrgolenje je vse dni,
mladih tam je zbirališče,
če garderob v bližini ni.

Se beli v snegu zid skladišča,
na južni strani ekspedit,
fantje nimajo stranišča
zato je ves »pošprican« zid.

Z nadstropja tkalnic se skrivnostno
premika zaveša gor in dol,
dekliško čelo vso mladostno
na »idilo« zre, tam naokol.

Cigaretetni filtri — saniteta,
plenice so potrebne nam,
blago netkano, noviteta
ponavljam to, v reklamo vam.

(nadaljevanje na str. 10)

Tetra, gazo, pa še ovoje
flaster, vato, vložke Vir,
delavka navija stroje
in norma dobra, ni hudir.

Vnema delovna na višku
celo leto je, vse dni,
urne prste, glave kvišku,
strojni park se nam vrti.

Računalniška mašina
sešteva naj zaslužek moj,
čisto nova je in fina,
saj to je elektronski stroj.

Žepni koledarček mali
pa staro pratiko poglej,
so koledarskih dni predjali,
ni več tako kakor poprej.

Prej v tednu prva je nedelja,
sobota zadnja vekomaj,
le komu bila je to želja,
da vse prekuonil je sedaj?

Številko deset s koledanja,
enkrat na mesec prav težko
kuverto čakaš in denarja,
prešteti ga je prav lahko.

Inventura dolgovozna
pa le ni tako odveč,
pove beseda naj obvezna,
»kaj ni v redu, je kaj za preč?«

Dobili svetle so prostore
mehaniki, elektro aparat,
mizarji, da ne bo zamere,
naj poišče se jim nov obrat.

Ta mizarna res je stara
vlada tamkaj direndaj,
za Napoleona bila štala,
moderni stroji, da je kaj.

Tkalnice tja na Podrečje
preselili smo, pa to ni vic,
dobili prostore, nove, večje
in še veliko zelenic.

Naj zapišem v veselje
mnogih: »Se morda dobi?«
Za počitek so jim želje:
posadili bi klopi.

Take, vrtne, brez uvoza.
Tja položili bi kosti,
počijejo naj Pepi, Joža,
pa še tudi drugi, mi.

Za pomlad, morda poletje
in še jesenske vroče dni,
skupno naj bo to imetje,
saj vsak zraka si želi.

Moderni čas, nobel klima,
vsak zraka svežega želi,
naj bo leto ali zima,
jo nič kaj za prehvalit ni.

Neviht, poplave in neurja
se hiše vsak lastnik boji
in ko zapiha vneto burja,
se voda v čeveljčke dobi.

Leži v dolini, tkalnic hiša,
kaj hitro polne so cevi,
cevi betonske ozka niša,
pod parket se voda zapodi.

Meteorske vode nam pošiljka
prispeli v novi ta objekt,
gori, doli je štampijala,
vijuga se nam ves parket.

Žarnice smo uvozili,
žare, blešče na vse strani,
svetlobo dnevno spet dobili,
vprašujem se: za kol'ko dni?

Odras čistoče glej stranišče,
lijak zabasan, teče ven,
pobruhal korenjak smetišče,
pokazal je korajžo vsem.

Mazuta včasih na zalogi
dovolj je še, ali preveč,
bili so v škripcih fantje ubogi,
če odtelkel jim je preč.

Vroče pare je v višku
za en čisto nov bazen,
izpuhti v veselje, kvišku,
seveda če bi ga imel.

Pučša streha in bitumen
pod kotlom že asfalt topi,
je projektant res veleumen
za prehvalit to res ni.

Strojnik Brodar za frizerja
zelenice nam kosi
na balin, a glej hudirja
kamenje povsod leži.

Sem ter tja s strojem dirja,
je motor mu ves ogret,
lej ga avto, mal ozmerja,
po travici so vozili spet.

Zaboji prazni, pa odpadki
ter železje in smeti,
zgrabijo ga vmes popadki,
na dvorišču pobesni.

Kaj grmovje in cvetice,
zelenic ni skoraj več,
naj povem zavoljo resnice,
je vsega drugega preveč.

Viličar v paleto rine,
jo premetava gor in dol,
pa nastanejo drobtine
po dvorišču naokol.

Cerade drage, ne poceni,
v snegu, blatu kje leže
vprašujem: »Kaj naj to pomeni?«
zmečkane, v naravi mokre vse.

Iz sodov olje se izteka
na travco, tudi po asfalt,
skoraj sončna bo pripeka
naredila Račo zopet škart.

Odpadno olje se razliva
iz ležečih sodov tudi stran,
urejene tratice zaliva,
je tovornjakov polno vsaki dan.

Pri obračanju ne gleda
sod prevrne, teče ven,
povozi vse in pa seveda
on posmehu je se, vsem.

Zaboji, sodi, pa palete
valja se povsod okrog,
išče se naslov, nasvete,
rešiti ta začaran krog.

Ne vidi se iz aviona
križem kražem teh reči,
na zemljici zavoljo bontona
bode nas zelo v oči.

Ko v jezi tole pišem,
storimo vendar že sedaj,
če je potreba še podpišem
da za okolje nam je mar!

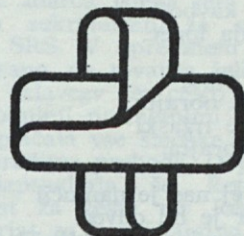
Tukaj delavska kontrola
pokaže moč naj, svoj elan,
ker bi inšpektorska patrola
naložila ji — dodatni plan.

Kje družbena samozaščita?
Zakaj? nikomur to ni mar,
ni vraga tukaj ne hudirja,
iz skupnih žuljev je denar!

Recept za okolje in čistočo
je dobra volja tudi kramp,
pa metlo, grablje in lopato,
če hočeš urediti kamp.

Urednik TOSAME naj napravi
in preštudira en nasvet,
da novo rubriko ustvari:
»za lepo okolje, lep izgled.«

Ta predlog naj bo za razpravo,
strokovnjak potreben »ni«,
znamo reči mi ta pravo
besedo seveda tudi vsi.

Nekaj že, morda prinesla
kritika, prav nič ne vem,
ali dobro se obnesla,
všeč naj bode tukaj vsem.

Inventuro sem zaključil
morda le vse za objavo ni,
se urednik bo namučil,
prešteti je dovolj reči.

Honorarček za objavo
besed ni vreden — majcen je,
pišem to zgolj za zabavo,
morda pa kaj naučim se.

Pred tujim pragom vse odmetal
in čakam zdaj neurja,
pred svojim pragom bom pometal
INVENTURJA je od Jurja.

Na koncu še v ta razgovor
povem en tuji naj pregovor:
»Čitati in nič razumeti,
je, kot loviti in nič ujeti!«

Osebne vesti

Rojstni dan praznujejo od 12. 3. 1980 do 11. 4. 1980:

TOZD SANITETA

Otroška konfekcija

22. 3. Gorjup Ivanka, 30. 3. Kosmač Tončka, 24. 3. Vlahinja Pepca, 25. 4. Rajhart Jolanda.

Sanitetna konfekcija

1. 4. Babič Stanka, 23. 1. Blatnih Marija, 19. 3. Hribar Joži, 7. 4. Heine Mira, 20. 3. Horvat Joži, 30. 3. Janežič Erna, 30. 3. Kosar Marija, 3. 4. Kurent Marija, 27. 3. Kosmatin Neva, 6. 4. Marinše Justina, 7. 4. Novak Jana, 19. 3. Pod-

miljšak Joži, 4. 4. Rojc Draga, 24. 3. Slapnik Stoja, 11. 4. Urbanija Ani, 1. 4. Varaždinac Tončka, 26. 3. Zalaznik Ivanka, 31. 3. Starbek Minka.

Mikalnica

6. 4. Pavli Ivi, 26. 3. Burja Marko, 29. 3. Adamič Lojzka, 5. 4. Bajde Francka, 5. 4. Cerar Marija, 8. 4. Dolenc Tinca, 21. 3. Iglič Joži, 15. 3. Kocjančič Vojka, 31. 3. Križman Milica, 26. 3. Korant Helena, 10. 4. Lavrič Stanka, 16. 3. Lovštin Rozi, 4. 4. Limoni Vlasta, 27. 3. Mav Francka, 15. 3. Ozmec Metka, 7. 4. Rogelj Marjana, 15. 3. Bonič Marija.

Tkalnica ovojev

11. 4. Oražem Marjan, 9. 4. Pelc Tončka, 16. 3. Kremič Joži.

Avtomatska tkalnica

28. 3. Mav Pavle, 2. 4. Čebulj Dora, 7. 4. Blažević Marija, 17. 3. Hriberšek Joži.

Pripravljalnica

27. 3. Kasagič Lojzka, 16. 3. Sedeljšak Stanka, 4. 4. Dolinar Franc, 26. 3. Klančar Valentin.

Belilnica

6. 4. Dimić Peter, 15. 3. Klopčič Srečo, 12. 3. Škrbe Andrej.

TOZD FILTRI

17. 3. Limoni Janez, 30. 3. Tič Jože, 25. 3. Avbelj Marija, 21. 3. Gostič Erika, 2. 4. Pavovec Olga, 23. 3. Poljak Marica, 1. 4. Urbanija Helena, 10. 4. Verbič Marinka.

DSSS

Pomožni obrati

6. 4. Bokal Franc, 11. 4. Dolinšek Ciril, 8. 4. Kremič Marko, 4. 4. Ves Viktor, 1. 4. Urbanija Anton.

Skupne službe

27. 3. Anžin Franc, dipl. iur., 18. 3. Brodar Jože, 6. 4. Gorenc Alenka, 4. 4. Kerč Franc, 21. 3. Kozjek Jože, 1. 4. Merkužič Danica, 12. 3. Narat Jože, 21. 3. Svetlin Marija, 2. 4. Štrukelj Zdravko, 12. 3. Stempelj Danica, 10. 4. Černohorski Vukosava, 5. 4. Belojan Bernarda.

Komerciala

16. 3. Buban Marija, 29. 3. Močnik Francka, 2. 4. Poharič Franc, 15. 3. Prašnikar Jože, 3. 4. Blagoje Vasilevski, 26. 3. Slapar Marjan, 2. 4. Pivec Peter.

ODŠLI IZ DEL. ORGANIZACIJE

Krušnik Francka — samovoljno
Bandelj Helena — sporazumno

Breznik Andrej — v JLA
Cerar Marjan — v JLA
Podmiljšak Marija — sporazumno
Fotivec Alojz — sporazumno
Jazbec Marija — upokojena

RODILI SO SE

Tomažič Olgi in Stanetu — sin
Svetlin Mariji in Janezu — hči

POROČILI SO SE

Sonja Graiš — RODE
Peregrin Rode

PRISLI V DO

»R 30« je zamenjal »13-letnega«
Mercedesa

ZAHVALA

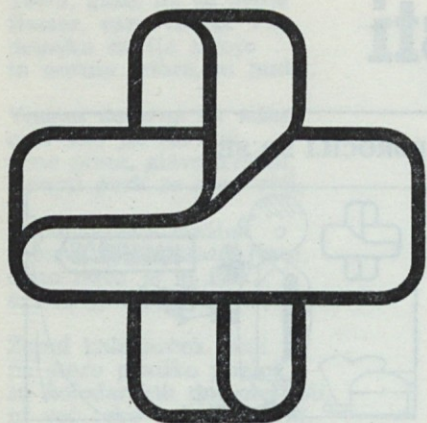
Ob smrti moje drage mame, ARMENI Ane, se najlepše zahvaljujem vsem sodelavcem in sodelavkam v avtomatski tkalnici za izraze sožalja in denarno pomoč. Hvala vsem, ki ste mamu spremeljali na njeni zadnji poti.

Obenem se zahvaljujem sindikalni organizaciji za denarno pomoč, venci in za spremstvo prapora.

Jesenko Tatjana

Ob smrti moje žene ARMENI Ane se najlepše zahvaljujem upravi podjetja za izraze sožalja in poklonjeno cvetje. Obenem se zahvaljujem tudi sindikalni organizaciji za spremstvo s praporom na njeni zadnji poti.

Armeni Gabrijel

Izdaja: TOSAMA

Uredniški odbor:

Franc Arnuš — OOOK

Franc Kerč — KOOS

Janez Kerč — ZSMS

Jože Podpeskar — dipl. ing.

Mojca Jarc, Julijana Avbelj,

Martin Kos

Tone Stare — fotograf

Marija Presekar — korektor

Dušan Borštnar

Glavni urednik:

Vladka Berlec

Naklada: 1400 izvodov.

Tisk: Papirkonfekcija Krško

ZAHVALA

Se enkrat hvala vsem, ki ste mi pomagali, da sem dobila novo stanovanje, v katerem bom laže prenašala bolezen, ki je povzročila, da ne morem biti več z vami.

Ob odhodu v pokoj se vsem sodelavkam in sodelavcem v pripravljalnici iskreno zahvaljujem za prejetu darilo.

Vsem članom našega kolektiva želim še naprej mnogo delovnih uspehov.

Ivanka Cerar

GESTAVIL H. J.		PRIVRŽE- NEC UTILITA- RIZMA	KAMBODŽA NAGEL PREBRAT	SEKANJE	METER 12. ČRKA	RADIJ TROPSKI VETER	TOSAMA KRAJ PRI PORTOROŽ	STARA MAMA	VAŽNO ŽIVILO	FINSKI ARHITEKT (ALVAR)			
PREISKOV SEČA							SLADKOV RIBA			ENAKA SAMOGL. ZNAMEN. PULA	ZRAK	TINE NARobe	
KRAVJI MLADIČ					TOVARNA V MARIBORU		TOVARNA V CELJU			IZKUŠE- NOST, SPRETNOST			
M. IME					GREDIŠČE VRTENJA GMOTA SNOV		KARCINOM GL. MESTO ITALIJE			PLAHA GOZDNA ŽIVAL		LITER 1. ČRKA	
LOPATA- STI JELEN				POMAN- KANJE TOPLOTE						BREZ DARU GOVORA OPAŽNE PLOSČE		ARABSKI ŽREBEC MESNI IZDELEK	
JEZIK BAHTU ČRNCEV				AMPER ITALIJA	REKA V BRAZILIJU TOLSTOJ NIKOLAJEV							KISIK LIR. PES. OBLIKA	
IZLETNIK						PRITRDI- LICA TRENJE				PEGAM- SLI VLADAR		NIZEK MOŠKI GLAS	DOMAČE Ž. IME
ALFRED CORTOT			SEVANJE	NAŠA DEVIJA URADNI SPIS								KRAJ POD FRUŠKO GORO	
ČRTA				VAZAL. ZAJMEK	KIS OKORN TANJA							IGRALKA TURNER NARODNA OBRAMBA	
IZMETAČ NABOJEV							INDUST. RASTLINA TONA					LUČAJ	
NASELJE JU od DUBOVNIK												OČE	

Nagradna križanka